

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancați nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I V .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni
12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 20 or., pe șase
luni 10 or., pe trei luni 5 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 or., pe 6 luni 12 or., pe trei
luni 6 or. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 264.

Brașov, Joi 29 Noemvrie (12 Decemvrie).

1901.

Limbă și sentiment.

Am fost luat notiță dîlele tre-
cute de un articol al cunoscutei foi
șoviniste, ce aparține grupului ugro-
nist din stînga extremă, în care se
susține, că cestiunea naționalităților
nu trebuie să fiă privită ca o cu-
rată cestiune de limbă, deo-
re-
ce deja
reșosatul
baron Iosif Eötvös dicea,
că nu limba comună, ci sentimentul
comun este baza statului.

A surprins părerea acésta a lui
„Magyarország“, fiind-că era cu to-
tul neobișnuită, mai ales după-
ce tocmai diare șoviniste ca acesta,
tot-déuna puneau înainte și pun și
astăzi limba maghiară, numită și
„limba statului“ și cer a-se impune. A
fost însă o excepțiune, un fel de es-
ces de bună pornire, care a făcut
pe numitul diar să lanseze acea idee,
după-
ce afirmase,
că nu e bine să
le fiă frică
Maghiarilor
de soluțiune
cea cestiunei
naționalităților.

Dér fiind-că a fost numai o dis-
pozițiã momentană mai lucidă, ce a
indemnat pe autorul amintitului ar-
ticul de-a face importanta distinc-
țiune între limbă și sentiment, el a
și întrelăsat de a arăta cum crede,
că s'ar pute de fapt ajunge la o
soluțiune a cestiunei naționalităților
pe calea cultivării sentimentului
comun.

Și într'adevăr, decă ne uităm
jur împrejur și vedem, cum pretu-
tindenii șovinismul violent ridică, și
față cu cele mai neînsemnate mani-
festațiuni în viața popórelor nema-
ghiare, cestiunea de limbă și se vaetă
și turbură, fiind-că nu vede pretutin-
denii falfăind drapelul limbei ma-
ghiare cuceritoare, trebuie să ne mi-
răm, cum mai pôte sustine „M-g“,
că dispozițiã generală între Maghiari
ar fi ađi de-a părăsi idea de până
acuma, că trebuie să se creeze nea-
părat o unitate de limbă.

Cât de puțin este întemeiată pă-
rerea acésta, se vede din atitudinea,
ce-o ia pressa maghiară în genere
față cu mișcarea literală-culturală în
sinul naționalităților. Și acolo, unde
nu e vorba de politică, adversarii
șovinisti documentează cea mai mare
intoleranță față cu limbile nema-
ghiare.

Un cas din cele mai recente va
ilustra acésta stare de lucruri. Scim,
că înainte cu câte-va zile reuniunea
meseriașilor români din Sibiiu a dat
o reprezentațiã teatrală, care a și
fost foarte bine cercetată de către
Români din Sibiiu și imprejurime.

Atâta a fost de ajuns, ca un
corespondent al organului koșutist
„Egyetertes“ să se năpustescă cu tur-
bare nu numai asupra „Valachilor“,
atât de urgisiți, ci chiar și asu-
pra Sașilor din Sibiiu, cărora le im-
pută indeosebi, că au luat sub scu-
tul lor reprezentațiã teatrală română.
Nu scapă necriticat nici vice-spanul
sas al Sibiiului, și în genere se afir-
mă în amintita corespondență, că
prin acea reprezentațiune Români
și Sașii ar fi demonstrat în contra
Maghiarilor, — Sașii, fiind-că și din
ei au asistat câți-va la ea.

Și ce s'a reprezentat? Piesa ger-
mană de Raupach „Sâmbăta morții-
lor“, care a fost localisată în româ-
nesce! De unde și până unde o ast-
fel de piesă ar pute să constituie o
demonstrațiã în contra Maghiarilor?
E lucru de ris, și totuși are trista
sa însemnătate reală.

Nu ceea-ce se reprezintă, ci fiind-
că se represintă în limba română și
fiind-că ia parte în mare număr po-
porul din toate satele dimprejur și
iau parte din curiozitate chiar și
câți-va Sași, constituie pretinsa crimă
a demonstrațiiei antimaghiare.

Va se dică tot cestiunea limbei,
tot tendința de a sugruma desvol-
tarea limbilor nemaghiare. Ori dora

nu reiese acésta în mod neîndoios
când pe lângă alte multe insanități
se mai adauge cu acésta ocaziune
și plângerea, că Români și Sașii nu
viziteză reprezentațiile teatrale ma-
ghiare, ci cultivă numai ceea-ce se
prestază în limba lor?

E clar și învederat, că pe calea
acésta nu se va pute ajunge nici-
odată la o comuniune de sentiment.

Discursul lui Koerber.

După cum am semnalat deja, în
ședința dela 9 Decemvrie a „Reichs-
rath“-ului ministru-președinte Koerber
a rostit un important discurs în care
a amenințat cu disolvarea parlamentu-
lui și cu suspendarea constituțiunei. În
numărul nostru de ieri ne-am ocupat
la loc de frunte cu vorbirea minist-
trului președinte austriac și am ară-
tat și motivele, ce l'au putut in-
demna pe Koerber de a-și lua refu-
giu la acésta ultimă încercare. Dăm
ađi, parte în estras parte verbal, im-
portantul discurs, care marcheză nu
se pôte mai fidel grava situațiune
politică din Austria.

La începutul vorbirei Koerber a de-
mnițit faima colportată prin pressă, că gu-
vernul ar fi amenințat cu disolvarea „Reichs-
rath“-ului. Camera actuală a fost alésă nu-
mai de curând și nu era lipsă, de a-și lega
activitatea de reminiscențele trecutului. Spu-
ne apoi, că cauza finală a tuturor criselor e
conflictul germano-ceh. Cehii au declarat prin
bărbații lor, că n'au încredere față de gu-
vernul actual, fiind-că acesta ar fi nedrept
și neobiectiv; au mai declarat, că partidul
Cehilor tineri va zădărnici intențiunile gu-
vernului, ér președintele clubului ceh a de-
clarat chiar la prima cetire a provisorului
budgetar, că acésta s'a întemplat deja. Gu-
vernul nu numai, că nu e dusmanul și ad-
versarul poporului cehic, dimpotrivă îi re-
cunoșce pe deplin însemnătatea. Intre gu-
vern și partidele germane nu e nici o co-

nivență. Din încurcătura, în care în cursul
timpului au fost aduse afacerile interne ale
statului numai un lucru reiese clar și lămurit ca
scop înalt: viitorul imperiului. Guvernul vré
să servescă acestui viitor; pacea trebuie să
urmeze, dér pacea nu pôte fi ajunsă fără
calmitate și moderațiune. Cere deci dela
tôte partidele esercitarea tuturor virtuților
patriotice.

Continuând:

„Și acum ajung la lucrul cel mai în-
semnat, care stă mult mai pe sus de provi-
soriul budgetar ori de votarea întregului
budget ou s'eu fără fondul de dispozițiune.
D-lor! Noi v'am prezentat un șir întreg de
cele mai importante proiecte de legi. Alte
numérose proiecte de mai puțină importanță
s'au pregătit deja și stau înderătul acelor pro-
bleme grele și mari, dinaintea cărora nu
mai putem să deviem în interesul raportu-
lui ou țările coronei ungare și a raporturi-
lor comerciale internaționale. Nu-mi este
permis să ascud adevărul: camera numai
incet, estrem de încet secundază silințele guvernu-
lui. Decă a-și încerca ađi să espie măcar
în parte acésta intristătoare aparițiune, atunci
mi-se impune cestiunea: ce se se întemple, decă
procesul de vindecare se prelungește prea mult?
Mecanica constituțională reomandă mijlo-
cul de care am făcut amintire în decursul
vorbirei mele, adăcă disolvarea parlamen-
tului până când se va alege un parlament, care
are alt sentiment și o mai mare plăcere de
muncă.

„Dér ore nu e de datorita mea să vă
fac atenți la pericolele, ce involvă în sine
stările noastre excepționale? Populațiunea
nu-și va pierde ore paciința și nu va pre-
tinde ea o cură radicală? Deja acum se
aud voci destul de numeroșe, că nu le pasă
de parlament, fiind-că sfera lui de influ-
ență nu le place, ér alții nu sunt mulțu-
miți cu baza electorală, și al treilea grup,
care nu pôte să vorbescă aici, se gândesce
cu totul la altă melodiã. Ce va fi, decă un
guvern, și încã un guvern din cele mai serioșe
și mai consciențioșe, urmând acestor dorințe și
provocându-se la nerăbdarea populațiunei, în
interesul cel mai urgent al necesităților de stat

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Lux in tenebris lucet.

De H. Sienkiewicz.

— Fine. —

Dacă mai avea o dorință, acésta era,
ca afară să se îns-nineze și să străbată sórele
în atelier. El spera, că în acest cas i-ar
reveni curagiul, căci pentru vremea rea și
întunerice tot-déuna a avut o antipatie; ace-
sta îi potentau deprimarea și jalea, cu atât
mai vértos însă acuma, când acest timp
miserabil se instală întovărășit și de bólă!

În fie-care dimineță, când venia fe-
meie, să i prepare ceaiul, întreba:

„Nu se mai răsbune nițel ceriul?
„A...șai!“ răspundea femeia „O cétă, de
nu-ți veđi degetele dela mâna“.

Când bolnavul auđia acest răspuns,
închidea ochii și stătea ciasuri întregi ne-
mișcat.

În curte era vecinic liniște, numai pi-
cături de plóie sunau cadentat și mono-
ton în uluc.

Pe la órele trei după amiađi era deja
aș de întunerice, că trebuia să aprindă lu-
minarea. Din cauza slăbiciunei, acest lucru

ii venia foarte greu. Întârzi, înainte de a-și
întinde mâna după un chibrit, se gândia
îndelungat, apoi își întindea a lene brațul,
a cărui uscăciune, vizibilă chiar și prin
mânece, îl umplea pe el, artistul, cu scârbă;
după-
ce a aprins
luminarea,
și stătea
erăși
nemisecat
până s'era,
când venia
din nou fe-
meia, și
asculta cu
ochii inchiși
sunetele pi-
căturilor de
plóie în uluc.

Atelierul avea atunci o înfățișare oi-
dată. Flacăra luminării își arunca lumina
asupra patului și asupra lui Kamionka,
care stătea întins în el. Pe fruntea lui se
forma un punct strălucitor acolo, unde pie-
lea era galbenă și uscată, ca și cum ar fi
fost poleită. Restul odăiei era într'un întunerice
care se îngroșă din ce în ce. În măsură
însă, ce se întuneca afară, stătele primiau
încetul ou încetul o colóre rosa și par' că
câpetau viață. Flacăra luminării se ridica
și se lăsa în jos și în acésta lumină tremu-
rătoare păreau, că se înalță și se cobóră și
ele, ca și cum s'ar ridica în vérful degete-
lor, ca să se uite mai bine la fața sculpto-
rului și să se convingă decă creatorul lor
mai trăesce?

Și în adevăr, fața lui avea ceva din
nemisecarea morții, numai din când în când
se mișcau buzele vinete ale bolnavului, in-

cet, ca în rugăciune, s'eu ca și când și-ar
blăstema singurătatea și ar afurisi acele
picături de plóie, cari făceau cu o mono-
tonie grozavă măsurătoare oiasurilor bó-
lei lui.

Într'o s'era femeia veni cam chirchi-
lită și din cauza acésta fiind mai comuni-
cativă, decât de obicei, dise:

„Atâta trebă am totă ziua, încãtabia
pot veni de două ori pe di, se ved, ce mai
e pe aici. Ar fi bine să chemi o soră de
caritate, nu costă nimica și bolnavul e foarte
bine servit ou ea“.

Lui Kamionka îi plăcu acest sfat, dér
cum ómenii bolnavi și necăjiți obișnuess
a contrađice, decă cine-va le dă vre-un
stat, așa și el se opuse.

Pe urmă însă începú să mediteze asu-
pra propunerii. O soră de caritate!... Da!
Asta nu costă nimica! Și oât ajutor și co-
moditate aduce în casă! Ca ori-ce bolnav
părăsit, avea o mulțime de micî inconve-
niente și neplăceri, de cari suferia și cari
il făceau nerăbdător. Une-ori stetea ciasuri
întregi ou capul atârnat, până se putea ho-
tări să-și potrivescă perinile. Altă-dstă îi
era frig nópte și nu sciu ce ar fi datpen-
tru un pârhar de ceai și fierbinte. Decă însă
ii venia greu chiar și aprinderea luminării,

cum să se gândescă el al prepararea unu
ceai? O soră de caritate le-ar face tôte
acestea cu zelul caracteristic acestor oălu-
gărițe. Cu cât își vine mai ușor să fi bol-
nav, când ai lângă tine o asemenea per-
sonă!

Sărmanul ajunsese acolo cu gândurile
sale, încãt bóla i-se părea ceva desiderabil,
când ar pute să aibă lângă sine o soră
de caritate și în sufletul său începú să se
mire, că o asemenea ferioire pentru d'ensul
ar fi accesibilă.

I-se părea, că o soră ar aduce înate-
lierul său puțină seninătate și măugăiere,
că pôte și ceriul s'ar răsbuna și afurisitele
picături de plóie ar înceta de-a mai bo-
câni.

În fine îi părea réu, că n'a ascultat
îndată de sfatul femeiei: Se apropia o
nópte lungă și sombră, ér femeia nu vine,
decãt dimineța. Acuma simțiã el, că acésta
nópte va fi mai grea pentru d'ensul, decât
tôte cele precedente.

Apoi îi veni în minte, cât de mare
este miseria lui actuală, și în opoziție ou
acésta i-se prezentară înaintea ochilor ou o
vioiciune neobișnuită anii de mai înainte ai
ferioirei sale. Și tot așa, precum mai ina-
inte se gândia la sora de caritate, se aso-

se va atinge de constituție, decât va trebui? (Mișcare) Guvernul acesta este absolut pentru toate timpurile de judecata istoriei, ba între anumite împrejurări cu deplină îndreptățire *pote fi recunoscut drept mântuitorul statului*. Dăr cum stă lucrul cu pricinuitorii acului de forță în parlamentul nimicit? Pot să strige în marele codru al opiniei publice, că așa am voit, căci în consștiința lor totuși se va ridica vocea: *mea culpa, mea maxima culpa!* Am vădit încă odată în acest imperiu *cădând în ruine o constituție*. Trebuie să se evite repetarea acestui lucru (Mișcare)

„Guvernul va face din parte-i totul, ca să împiedece o astfel de catastrofă. Vrem să lucrăm pentru restabilirea păcii între popoare, pentru promovarea bunăstării spirituale și materiale a populațiunii, vrem să înălțăm prestigiul și puterea statului. Într-un timp mai puțin agitat nu ne vom da îndărăt nici dela lărgirea constituției pe cale constituțională, căci ca ori ce lucru omenesc, nici constituția nu poate fi perfectă. Vă rugăm însă să vă îndreptați privirile spre patria, ce ne îmbrățișează pe toți și spre necesitățile statului, cari nu pot fi refuzate. D-lor, nu faceți orignal parlamentul“.

Efectul discursului nu se poate descrie. Din toate părțile se exprimă o mare nedumerire asupra viitorului, numai Cehii se bucură de declarațiunile lui Koerber. Deputații cehi dic, că ei așteptă cu deplină liniște sufletescă evenimentele, ce le-a pus în vedere Koerber, fiind-că nu este în interesul Cehilor de a dăinui și mai departe constituția actuală, ba ei speră chiar, că o eventuală crasă constituțională numai bine poate să le aducă. În cercurile guvernamentale se accentuează, că discursul lui Koerber a fost foarte bun, momentul pronunțării lui însă a fost cât se poate de rău ales. Se mai dic, că vorbirea lui Koerber este a-se atribui în mare parte presiunii, ce a făcut-o guvernul din Budapesta, care cere, ca „Reichsrath“-ul să începă odată desbaterea pactului, deoarece pe Unguri îi arde la călcăie și vor să se scie odată asigurați din partea acesta.

În dieta ungară în ședința dela 10 Decembrie s'au continuat discuțiunile asupra petițiunii muncitorilor. A vorbit Ballagi făcând apologia guvernului. Ernst polemizează cu Pichler și Vázsonyi. Conte Karoly Sándor spune, că lipsa de muncă e de două feluri: momentană și permanentă. Cea momentană poate fi înlăturată pe cale socială, pe cea permanentă trebuie să o înlătoreze guvernul. Karolyi spune, că are încredere în guvern și primesce propunerea comisii-

nei. Barta Ferencz spune, că dieta niciodată nu s'a ocupat serios cu cei lipsiți de muncă. Cere intervenție grabnică. Szell relevă importanța cestiuneiși promite, că guvernul va reveni la desbaterea bugetului. Guvernul face tot posibilul pentru alinarea miseriei și pentru ridicarea industriei. Încetarea edificărilor din Budapesta e cauza stagnățiunii. Teritorul vamal comun nu e de vină. În curând va presenta proiecte serioase sociale. Cere să fiă primită propunerea comisiei. Csavolszky vorbește despre desperarea muncitorilor. Ivanka dic, că agitatorii sunt de vină și acuză pe Csavolszky de agitație. Mai vorbește ministrul Lukacs, care combate pe Pichler, apoi președintele anunță pauză.

Pentru Ciangăi. La clubul partidului independist și kossuthist s'a discutat Lună s'era despre sörta coloniștilor Ciangăi din comitatul Timiș. Guvernul a colonizat aici vr'o 3000 de Ciangăi, cari au întemeiat comuna Székelykeve. Acești coloniști însă, se dic, că trăiesc în mare miserie, din cauza locurilor mlăștinoase și a dărilor mari, ce-i apasă. Partidul independist a luat rezoluțiune, să intervină întâi pe cale privată pe lângă guvern și decât nu vor ajunge la rezultat, atunci să suleveze cestiunea Ciangăilor și în dietă. — Opintiri zadarnice!

Din străinătate.

Rusia și tariful vamal german.

Diarul „Westnik Finansoff“ arătând, care este atitudinea d-lui Witte, ministru de finance al Rusiei, față cu noul tarif vamal german, relevă avantajile tractatelor de comerț internaționale și declară, că guvernele trebuie să se siléscă de a găsi un modus vivendi pentru a evita un răboi economic. Diarul recunoște dreptul pe care-l are fiecare stat de a ține socotélă de interesele supușilor săi și adaugă, că în cazul când tariful vamal german va fi adoptat de „Reichstag“, Rusia va trebui să se aloctuească alte tarife, și numai după aceea s'ar pute începe negocierii pentru un tractat de comerț, pe baza clausei națiunii celei mai favorisate.

Francia și Germania. „Kölnische Zeitung“ scrie următoarele privitor la o eventuală alianță între Francia și Germania: „Nimeni n'a întrebat până acum, că ore Germania ar fi înduplecată la o alianță cu Francia? Se pare, că alianța acesta ar fi primită în Francia fără de nici o opoziție; aprofundând însă lucrul trebuie să declarăm, că Germania ori câte simpatii are ea față de ideia apropierii din ambele părți și ori cât de bucuros ar primi o înțelegere în interesul politice de pace: ea stă tot așa de departe de gândul încheierii unei alianțe

cu Francia, pe cum departe stă Francia de încheierea unei alianțe cu Germania“.

„Nationalzeitung“, diar oficios, dic, că apreciează amicitia dintre cele două state mari europene în interesul culturii și al păcii, declară însă, că nu este nici în interesul Germaniei, nici al Franciei de a păși ofensiv față cu Anglia.

Reinvierea afacerii Dreyfus.

Totă lumea credea, că aface-ea Dreyfus, care a pasionat într'atât Francia întrégă, este închisă pentru tot-déuna. Cine ar fi creșut, că se vor găsi omeni, cari s'o reinvie?

Dăr alegerile se apropie și unul din viitorii candidați este avocatul Labori, acela care și-a creat o reputație prin apărarea lui Zola și a lui Dreyfus. El s'a folosit de o neînțelegere, ce se ivise între dânsul și Reinach, cu privilegiul procesului intentat acestui din urmă de véduva lui Henry pentru a rupe relațiunile sale cu partizanii lui Dreyfus. S'au dat diferite pretexte pentru a esplica acesta ruptură; în realitate însă adevăratul motiv este dorința lui Labori de a-și pregăti tărîmul în vederea considerațiunii sale și de a câștiga pentru dânsa sprijinul partidului naționalist.

Seria destănuirilor a și început în „Le Journal“, pe care Labori l'a ales pentru a-și duce campania. Se publică lucruri compromiștore pentru ministrul de răboi în timpul procesului Dreyfus, pentru președintele Curței marțiale dela Rennes și se anunță și altele. Publicul se pasionează pentru aceste destănuiri; presa le comentéza cu patimă; în fine, asistăm la o înviere a afacerii Dreyfus.

SCIRILE DILEI.

— 23 Noembrie v.

Demonstrațiunile polone. Din Viena

se anunță, că Duminecă s'a ținut acolo un mare meeting de protestare polon. La meeting au participat mulți poloni cu familiile lor. Au ținut discursuri până și copii, dintre cari băiatul de 10 ani Müller a secerat aplause furtunose prin vorbirea în care a glorificat pe Polonesii din Posen și i-a pus ca esemplu de atitudine bărbătescă în lupta pentru limbă. Interesantă a fost propunerea lui Bilinski, ca adunarea să-și espriie disprețul față de Polonia din Berlin (mai ales față de prințul Radziwil), cari ca Poloni nu apără interesele fraților lor. Se scie, că Radziwil e președintele clubului polon din Prusia. Un alt Polon a propus ca adunarea să-și espriie regretele și disprețul asupra atitudinii acelor deputați poloni din Austria, cari au neglijat de a interveni în interesul Polonilor și nici că s'au prezentat măcar la adunare.

Alegeri municipale. Se scrie din comitatul Solnoc-Dobăca, că actualul viceșpan Dr. Torma Miklos a declarat, că renunță la postul său. În locul lui probabil va fi ales Dr. Csizér Akos. În comitatul Tërnavai-mari s'a ținut o conferanță în Sighisóra, unde s'a hotărît candidarea funcționarilor de până acuma în frunte cu viceșpanul Somogyi Istvan. În comitatul Turda Arieș a fost candidat viceșpanul de până acuma Dr. Beteg Miklos.

Căsătoria archiducesei Elisabeta

„Neue Freie Presse“ află, că s'a stabilit pentru 27 Ianuarie viitor căsătoria archiducesei Elisabeta Maria de Austria cu prințul Otto de Windischgrätz. Căsătoria se va celebra în capela Sf. Iosif. Cu ocazia căsătoriai nu se vor da mari serbări la curte. În ajun vor avé loc la palat ceremonia renunțării archiducesei și apoi o serată, la care onorurile le va face princesa Gizela de Bavaria ca mătușă a miresei. Va asista și mama miresei contesa Lonyai. În ziua aceea va avé loc la palat un prânz familiar.

Pentru Sécui. Societatea carpatină

(Eke) a început deja lucrările preliminare pentru convocarea unui congres sécuiesc, care să discute asupra mijloecelor, prin cari s'ar puté ridica starea economică și culturală a acestui popor. Comitetul societății ținând dillele acestea o ședință sub preșidiul baronului Feilitzsch Artur, în care s'a luat hotărîrea a se alege încă de pe acuma raportorii, cari să studieze diferitele cestiuni și să raporteze despre ele în fața congresului. Primul rezultat al mișcării inițiate în favorul Sécuiilor este aducerea a doi copii maghiari născuți în România și educarea lor, la gimnasiul din K-o-k-mét. Acești copii, despre 'aducerea cărora am amintit la timpul său, sunt destinați a deveni misiocari în România. După raporturile sosite la „Eke“ ei au purtare bună și fac progres în studii.

Un vice-consul escroc. Jupânul Weisz

Samuel a fost odinóră băiat de prăvălie și ca atare a petrecut mai mulți ani în Serbia, unde a învățat limba sêrbescă. Intors acasă la Budapesta, și-a oferit serviciile guvernului ungar, care l'a trimis ca agent comercial întâi în insula Malta și pe urmă în India orientală. În amândoué locurile însă a făcut escrocherii, înșelând guvernul. S'a întors érași acasă, unde educându-și aminte de timpul petrecut în Serbia și-a oferit de astă-dată serviciile guvernului sêrbesc, care a fost destul de naiv și a numit pe acest jidov escroc de vice-consul la Budapesta. A ajuns departe jupânul, dăr și căutat să profite de noua sa poziție, făcându-și reclama enormă. Ori unde se petrecea ceva, trebuia să fie și Weisz de față în uniforma sa de vice-consul și apoi

ciă la acesta gândire amintirea timpurilor trecute cu noțiunea sôrelui, a luminei și a vremii frumoase.

Începă să se gândéscă la repausata și a conversa în spiritul său cu dânsa, cum se deprinsese întotdéuna, când îi era rău. În sfârșit se obosi, simția o slăbiciune mare și adormi.

Luminarea de pe sorin arsece mai de tot. Flacăra deveni vênătă, clipi de mai multe-ori și se stinse; atelierul era învălît într'o întunecime completă.

Într'aceea picăturile cădeau cu grozava lor monotonie mai departe, ca și cum s'ar destila printr'ênsele negura și jalea întregii naturi.

După un somn mai îndelungat și ușor Kamionka se deșteptă cu senzația ciudată, că în atelier se petrece ceva estra-ordinar. Pe ceriu se iviau zorile. Marmora și ipsosul străluciau într'o lumină albă. Ferestra largă, venețiană, din fața patului îmbiba din ce în ce mai multă lumină palidă.

În acesta lumină Kamionka zări o figură, care ședea lângă patul său.

El deschise ochii mari și se uita la ea cu mirare: era o soră de caritate.

Ea ședea nemișcată, puțin întorsă

spre ferestră, cu capul aplecat. Mânile îi erau încrucisate pe genunchi, părea a-se ruga. Bolnavul nu putea, să-i vadă fața, îi vedea însă foarte bine boneta albă și contururile vagi ale brațelor, cari erau cam subțiri.

Inima lui începă a bate în neliniște, prin cap îi fulgeră întrebarea:

„Când a putut aduce femeia o soră de caritate și cum a pătuns aici?“

Apoi credea, că fantasia lui bolnavă îi joca o festă și închise ochii.

Dăr imediat îi deschise érași.

Sora ședea în același loc, nemișcată, ca și aprofundată în rugăciune.

O senzație ciudată, un amestec de gróză și bucurie, făcea pèrul bolnavului măciucă. Își simția privirea atrasă de o putere neînțelésă spre acea figură. I-se părea, că ar fi mai vădit unde va, dăr unde și când?... Acesta nu o mai sciea. O rivnă ne mai pomenită îl cuprinde, de a-i vedea fața, dăr boneta cea albă i-o acoperia și, fără să scie de ce, nu îndrăsnia nici să se misce, nici să scotă o vorbă, ba nici măcar să respire. Simția numai, că senzația friceii, amestecată cu bucurie, îl stăpâna din ce în ce mai mult și se întreba cu mirare: „Ce însemnéază asta?“

Într'aceea se făcuse lumină deplină. Și ce dimineță admirabilă trebuie să fie afară! De-odată, fără nici o trecere, inundă o lumină intensivă atelierul și lumina era așa de mare, așa de strălucitoare și așa de veselă, ca și cum ar fi primăvara, în luna Maiu. Valurile strălucirii de aur se umflau ca un torrent din ce în ce mai tare și umpleau încăperea și o copleșiră cu atâtea forță, încât marmora se cufundă în ea și se topi în lumină, ér păreții își perdură contururile și Kamionka se afla într'un spațiu nesfârșit pătuns de rađe luminose.

Atunci observă, că și boneta de pe capul sororii își perde rigiditatea albă, se outremură la margini și se topesce ca o negură albă, prefăcându-se și ea în lumină.

Călugărița își întorse fața încet spre bolnav și de-odată Lazar cel părăsit zăresce în aureola de lumină cunoscutele, dragălașele trăsături ale repausatei sale soții.

Se ridică în pat, din pieptul său izbucni un strigăt, în care erau cuprinși toți anii miseriei, ai necazului, grijiilor, desperării și ai lacrimilor:

„Sofia! Sofia!“

El o îmbrățișă, o strinse la inima sa și îi cuprinse gâtul cu brațele sale.

Și lumina inunda din ce în ce mai intensivă.

„Fiind-că nu m'ai uitat“, răspuse ei în sfârșit „am venit la tine și m'am rugat pentru tine, să ai o mörte ușoră“.

Kamionka o ținea încă mereu îmbrățișată, de frioă, și nu-i dispară acesta denie fericită, împreună cu lumina o tot

„Sunt gata să mor“, răspuse el. „Nu mai să rămăi tu la mine!“

Ea însă zimbăia spre el ca un ânger, îi cuprinse gâtul cu un braț, ér cu celălalt arătând în jos dize:

„Tu ai murit deja. Veți colo!“ Kamionka se uita în direcția arătată și de parte, jos, zări prin ferestra mansardei sale interiorul întunecat al părăsitei odăi. În pat era întins propriul său cadavru, gura deschisă largă, care pe fața-i galbenă avea întâșișarea unei aperturi negre.

El se uita la acest cadavru ca la un obiect cu desăvîrșire strein. După un timp începă a-i dispăré totul dinaintea privirii lui, căci lumina, care îi înconjora, plau în infinit, ca mânăta de un suflu supraatural...

Trad. de Oniță.

coreligionarii săi, reporterii pe la diare, și publicau fel de fel de elogi, de credea, că nu alta, decât regele Alexandru a fost de față în cutare sau cutare loc. Prins însă și aici cu diferite escrocherii a fost lipsit de demnitatea sa. Weisz însă a urmat și mai departe cu escrocheriile. În timpul din urmă a furat mai multe juaeruri dela o firmă din Viena și pe urmă a fugit din țară. Poziția îl caută pe vice-consulul jidan.

Contra duelului se procedeză energic în Germania. Imperatul Wilhelm a hotărât să dea consiliilor de onoare pentru ofițeri și dreptul de pedepsă, așa încât duelul să nu aibă nici un sens pentru cel ofensat.

Cununie. D-l George Popovici își va serba cununia religioasă cu d-sora Maria D. Mihailidi Joi în 29 Noemvrie, orele 8 1/2 seara în biserica Albă din calea Victoriei, București.

Studentii răsvrățitori. Toți elevii din primul an dela institutul veterinar din Charkow, au fost concediați, pentru-că au insultat pe profesorul de chimie.

Premiu pentru un lăgan. Cine vrea să câștige 12.500 franci? Acesta e suma recompensei pe care o oferă Regele Suediei cui va găsi minunatul lăgan de aur trimis în anul 1720 de un prinț german reginei Ulrique-Eleonora. Vasul, care îl transporta, s'a sfărâmat de stâncile insulei Tjorn; lăganul a fost furat și îngropat. Se știe, că el există. Dăr unde e și cum va pute fi găsit? Cei 12.500 de franci ai regelui vor apăta fără îndoială zelul cercetătorilor.

Asasinul lui Stambuloff. După diarele bulgare a fost arestat un macedonean anume Halju, care este bănuit de a fi participat la asasinarea lui Stambuloff.

Victima jocului de cărți. „Petit Bleu“ află din Olanda, că bogatul american Whiteson din cauză, că a pierdut la joc două milioane de franci, s'a sinucis aruncându-se în mare împreună cu amanta sa, o foarte frumoasă cocotă franceză.

Cea mai scurtă scrisoare. Până acuma cea mai scurtă scrisoare din lume era scrisoarea lui Cicero, care la întrebarea unui prieten, să mergă ori să nu mergă într'un loc ore-care, i-a răspuns „I.“ (du-te). După două mii de ani s'a găsit un Francez care a întrecut în scurtime și pe Cicero. Francezul a primit dela un prieten al său o scrisoare, în care nu era alt-ceva decât un semn al întrebării: ? (Ce e nou?) Francezul i-a răspuns trimițându-i o hârtie goală, ceea-ce însemna: „nimic“. Tot Francezii mai cu spirit.

**Houston Stewart Chamberlain
contra lui Mommsen.**

Numirea profesorului Spahn la catedra istoriei moderne dela universitatea din Strassburg a dat prilej lui Mommsen a face o enunțiatione relativă la „cercetările dipse de prejudeții“. Această enunțiatione a nouagenarului savant a fost primită de-o parte cu urlete de bucurie în presa jidovă, și de altă parte a îndemnat pe profesorii dela mai multe universități germane a trimite scrisori de aderențe bătrânului profesor. În numărul 87 a ziarului „Fackel“ publică acum Houston Stewart Chamberlain, cunoscutul autor al vrugului „Grundlagen des 19 Jahrhunderts“. (Temelurile secolului 19) un articol sub titlul „Mommsen cel fără prejudeții“, care fiind foarte instructiv, ar merita să-l reproducem în întregime, din cauza îngustimei spațiului însă, trebuie să ne mărginim la câte-va pasaje referitoare la universitatea din Strassburg. Numai cunoscând datele comunicate de Chamberlain ne putem forma o idee despre ceea-ce se petrece la universitatea din Strassburg și numai așa ne putem forma o idee justă despre cazul profesorului Spahn.

Enunțiationile lui Chamberlain, care numai de clericalism nu poate fi acusat, le vor ceti toți Românii cu mult interes, știut fiind, că acesta este renumitul filosof,

care a trimis lui Rădulescu-Motru sdr-obitorul răspuns în cestiunea jidovă, când acest profesor român întreprinse mai anul trecut o anchetă în favorul jidovilor. Eță ce spune Chamberlain:

„Orașul Strassburg numără 135.000 locuitori, din aceștia 67.000 sunt catolici, 63.000 protestanți și 5000 mosaiici. Catolicii alcătuiesc așa-dăr 50%, Protestanții 47% și Jidovii 3% a populației. Dacă luăm însă în considerare întreaga țară, Alsația superioară și inferioară, atunci procentul Catolicilor se urcă la 75%, pe când Protestanții scad la mai puțin de 25%, așa dăr mai puțin de un sfert, și Jidovii la 2 1/2%. Acestui oraș și acestei țări îi servește universitatea „Imperatul Wilhelm“ înființată la 1872. Nimeu în lume nu va pretinde, ca la numirea profesorilor să se observe paritatea confesională, din contră toate statisticile făcute asupra numărului învățaților ne fac a aștepta, ca acatolicii să fie reprezentați la toate facultățile în mare majoritate, căci ei sunt aceia, cari se dedică acestor cariere. Chiar și la congresele catolice din ultimii ani s'au auzit destule plângeri asupra lipsei de savanți catolici. Totuși sunt însă și printre ei câți va: Sunt câți-va mai vechi, deja renumiți, și alții tineri, cari promit mult.

Excluderea din principiu a unor savanți de bun renume dela anumite universități numai din cauza, căci aparțin religiei catolice — fie că acest principiu se enunță pe față, fie că se aplică în mod tacit în ședințele facultăților — însemnă un mare pericol național. Acel principiu înăspresce contrastele confesionale, sprijinesc tendințele ultramontane, de-a supune întreaga instrucție catolică bisericii și de-a-i înființa universități exclusiv catolice, el amărește sufletul multor catolici serioși, buni naționaliști și științifice independenți. Și acesta bate, natural, cu atât mai mult la ochi, cu cât respectiva universitate se află într'o provincie, în care majoritatea locuitorilor este catolică. Ori-ce om cu mintea echilibrată va recunoște acest lucru.

Ei bine, să cercetăm, cum stau raporturile la facultatea de filosofie din Strassburg: Dintre cei 30 de profesori dela această facultate 12 sunt protestanți, 16 Jidani și 2 catolici. Acest tablou este suficient, pentru a ne forma o idee despre această facultate, a cărei „autonomie și libertate“, cum dice seniorul prof. Michaelis în scrisoarea adresată lui Mommsen „este amenințată de către ministrul prusian“. Această „autonomie“ constă firesc în tendința, ca cei 16 Jidovi vrău să devină 30 și fiind-că deocamdată acesta nu se poate, Jidovii fac cartel cu protestanții pentru a exclude pe ori-ce catolic.

În acest mod, de sigur, nu ne este ușor a atrage tinerimea catolică în număr mai mare la studii academice și a-o educa în spirit german. Pe această cale mănăm apa pe mura agitatorilor și a acelora, pentru cari papa dela Roma este puterea supremă pe pământ, și împăratul un „eretic“, căruia trebuie să se supună numai în cazul, când n'au încotro. Și în ce constă pretinsa primejdie a „cercetărilor fără prejudeții?“ În aceea, că vara trecută devenind vacantă catedra de istoria modernă, ministrul instrucției publice a numit pe lângă profesorul Meinecke, propus de universitate, și pe un al doilea profesor, pe tânărul catolic prusian Martin Spahn, care în etate de 23 ani era deja privatdocent în Berlin și de-atunci ca profesor estra-ordinar în Bonn s'a distins prin o serie de publicațiuni pur științifice asupra istoriei Pomeraniei, Prusiei etc. Pe lângă acestea trebuie să mai adaogăm, că Spahn este un bărbat de principii intrasigmente naționale și independente, așa că partidul ultramontan din Strassburg, auzind de numirea lui, a făcut numai de-o dată o demonstrațiune ostilă.

Eță cazul, care a făcut pe Mommsen să esclame: „Pe la universitățile germane trece un sentiment de degradare“. Par' că aud pe Sonnenthal în scena agoniei lui Eric IV! Și apoi la sfârșit când esclamă patetic la adresa ministrului de instrucție, că „păcătuiesc contra duhului sfânt“. Nu

cum-va își închipue acei 16 Jidovi și 12 protestanți, că sunt numiți la catedrele lor de duhul sfânt?“

Eță cum se prezentă cazul Spahn, — care a produs o campanie întregă în presa germană, — după espunerea obiectivă a lui Chamberlain!

Convocare.

P. T. d-ni membrii ai societății române de diletanți „Progresul“ din Făgăraș, precum și alți binevoitori ai acestei corporațiuni, sunt poțiti a participa la adunarea generală ordinară, ce se va ține în localul obișnuit (institutul „Furnica“) din Făgăraș Duminecă în 7 (22) Decemvrie 1901 la 3 ore p. m.

Obiectele: 1) Deschiderea ședinței. 2) Constatarea membrilor prezenți îndreptățiți la votare. 3) Alegerea comisiunilor. 4) Raportul general al comitetului. 5) Raportul casarului. 6) Censurarea acestor rapoarte și referada comisiunilor. 7) Afaceri curente și propuneri diverse. 8) Stabilirea timpului pentru proxima adunare generală. 9) Închiderea ședinței.

Din ședința comitetului, ținută în 8 Decemvrie 1901.

I. Macaveiu, Costi Toma,
președinte, secretar.

SCIRI ULTIME.

Viena, 10 Decemvrie. Din Londra se telegrafiază, că guvernul englez a avisat diversele cabinete din Europa, că după rapoartele lordului Kitchener și ale lui Milner sunt perspective, că războiul în Africa-de-Sud să fie terminat la primă-vară.

Din Constantinopole se telegrafiază, că noue escese kurde s'au semnalat din Van, Diarberks și Bilitis. Numeroase familii armenesci au fost jefuite; mulți au fost măcelăriți.

București, 11 Decemvrie. Ați aniversarea luarei Plevnei, s'a oficiat un Te-Deum la biserica Mihail-Vodă. Regele și Principele Ferdinand au asistat la acest Te-Deum. După terminarea serviciului divin, trupele cari au făcut onorurile militare la biserica, au defilat în fața Sveranului. De seară Regele va da la Palat obișnuitul prând de gală militar, la care sunt invitați oficerii superiori din garnisonă.

REVERSE.

Un fenomen. Țilele trecute a murit la Madrid Pi y Margall, fost președinte al republicii spaniole. La înmormântare s'a vorbit mult despre desinteresarea și probitatea lui. Așa el a refuzat să primescă pensia lui de 6000 lei pe timpul de când s'a acordat și până la moarte, făcând astfel o economie statului de 180.000 lei. În timpul cât a fost ministru de interne, după obiceiul localui, banii pentru fondurile secrete îi ținea în cutia unui biou. S'a întâmplat ca un client al său. — Pi y Margall era avocat — să vie la minister și să-i aducă un rest de onorar, ce avea să-i dea dinainte de a fi ministru; banii lui 4000 lei, i-a pus tot în cutia unde se găseau cei 284,000 lei din fondurile secrete și acolo au și rămas nici nu i-a luat când a plecat din minister, nici nu i-a restituit mai pe urmă. Pi y Margall era un om foarte activ, așa că de multe-ori lua dejunul în cabinetul său. Ușierul, care îl servia a rămas foarte surprins când l'a văzut, că scote din buzunarul său la fie-care dejun câte 2 lei 50 bani spre a-și plăti mâncarea. Odată chiar a îndrăznit a i spune: Esecelență, cheltuielile acestea se plătesc din fondurile ministerului. Tot-dăna s'a făcut astfel. — Se poate, răspunde Pi y Margall, dăr de ați înainte nu se va mai întâmpla, cel puțin cât voi fi eu aci. Și astfel s'a continuat până la căderea sa din minister. El a murit sărac lăsând numai biblioteca sa copiilor săi.

Albanezii (turo: „Arnușu“, gr c: „Arvanitis“, alb: „Schipetari“ = Pricepator), popor indogerman, ultimul rest al grupului thracic-illyric, în număr de 1 1/2 milion și anume în Albania 1.200.000, în Grecia 200,000 în Italia de sud și Sicilia 100,000 suflete. Se mai află sporadic în Montenegro, Bosnia, Serbia, Macedonia etc. După religione cea mai mare parte mchamedani (Sunniți și Șiiți) apoi creștin ortodoxi (în Albania — 122,000, mai ales în vilaietul Janina—și în Grecia) și catolici (în Albania—175.000 mai ales în vilaietul scutari, — Italia de sud și Sicilia.) În însăși Albania se deosebesc ramurile dela nordul riului Scumbi sau așa numiți Gegi de grupul de sud, sau așa numiți Tosci. Deosebirea este atât fizică și spirituală, cât și dialectică. Conștiența unității naționale încă nedesvoltată. Singuraticele grupuri sunt guvernate în mod patriarhal de câte-o căpetenie, numit „bairaktar“ (purător de steag) și în multe privințe sunt numai nominal dependenți de Pörtă. Răsbunarea sângelui, care în Europa nicăiri nu există, ca instituțiune de drept, este considerată ca datorie religioasă: În Albania superioară 2/3 bărbați cad victime acestei răsbunări. La fisic Toscul seamăna Grecului, și Gegul tipului german. Purtarea de arme este generală, portul național original al Albanesilor este fustanela.

Literatură.

„Cartea Durerii“ de Emil Bougand, tradusă din originalul francez de Iacob Nicolescu, editura lui Dr. E. Dăianu. Tipografia lui Heinrich Uhrmann din Timișoara 1895. O cărticică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corone plus 10 bani porto. Se află de vinzare la Tipografia „A. Mureșianu“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Reductor responsabil: Traian H. Pop.

Dr. Sterie N. Ciurcu
X. Pelikangasse. — Nr. 10. Viena
Consultațiuni
cu celebritățile medicale și cu specialiști dela
facultatea de medicină din Viena.

Biourul avocaților asociați.
C. Rădulescu,
fost procuror și judecător de tribunal, și
Nicolae Andrei Popovici,
doctor în drept, fost magistrat,
se angajează a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătorești din România,
processe de ori-ce natură, esecutări
de hotăriri și creanțe.
București, strada Smărdan 53.

Cultivatorilor
de
Sămână de trifoiu
din
Comitatele Brașov și Treiscaune.
În unele ținuturi ale comitatelor Brașov și Treiscaune recolta de sămână de trifoiu roșiu, bob mare în anul acesta a fost deosebit de bună, astfel, că pentru sămână de trifoiu din părțile acelea plătesc preț mult mai mare, ca pentru sămână obișnuită și anume din ținuturile indicate pentru **TRIFOIU ROȘIU** după calitate pentru 100 Kilograme 48—52 fl. primită acolo și plătită.
Rog a se trimite probe mai mari, indicându-se și cantitatea direct la firma mea în BUDAPESTA.
EDMUND MAUTHNER,
comersant de sămână al curții c. s. r.,
Budapest VII Rotenbiller utca
28 szám.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. **Francisc Rieger** în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, și altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pintea Vităzului“, tradițiuni, legende și schițe istorice, de **Ioan Pop-Rețeganul**. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 b. (cu posta 46 b.)

„Românul în sat și la oște“. Acesta este titlul unei nouă cărți, ce d-l **Ioan Pop Rețeganul**, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almășianu“, schițe biografice de **Ioan Popa**. Broșura aceasta, prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi László intitulată „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani. (+ 56 p.)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș. Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, scris de către ministrul de interne D. P. rez. prin d-l Dr. Amos Frâncu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. In România 2 lei plus 5 bani porto.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traduce de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto.)

„Țeranul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto.)

Mănăstirea Putna in Bucovina de fraclie Porumbacu. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaut, traducere de Saiba. Editura d-lui prof. Dr. E. Dănuș. Tipografia arhidiecezană din Blășiș. Cartea are 31 ccle de text (500 pagini) și este fructul ostenețelor unor laboranți studenți in teologie dela universitatea din Budapesta Cuvântul „Saiba“ ne reamintese societatea literară cu același nume a teologilor din seminarul d-șii înțat „S-ta Barbara“ din Viena. cărți so-

oietății fi mulțumim publicarea Fabiolei și a unei părți din catechismul cel mare al lui Deharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificătoare in stil îngrijit, tiparul curat, hărta bună. Prețul unui exemplar legat elegant in pânză este 3 corone (+ 40 b. porto.) Un exemplar broșat 2 corone (+ 40 b. porto.). Se află de vânzare și la Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Decembrie n. 1901.

Renta ang. de aur 4%	118.90
Renta de corone ung. 4%	94.40
Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.90
Impr. căil. fer. ung. in argint. 4 1/2%	100.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	93.—
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	175.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	146.25
Renta de argint austr.	99.06
Renta de hârtie austr.	88.95
Renta de aur austr.	118.95
Losuri din 1860.	141.10
Acții de-ale Băncei austro-ungară.	15.96
Acții de-ale Băncei ung. de credit	667.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	654.75
Napoleonori.	19.07
Mărci imperiale germane	117.17 1/2
London vista	239.35
Paris vista	95.22 1/2
Rente de corone austr. 4%	95.95
Note italiene	93.68

Cursul pieței Brașov.

Din 11 Decembrie n. 1901.

Banota rom. Cump.	18.92	Vând.	18.96
Argint român. Cump.	18.30	Vând.	18.34
Napoleonori. Cump.	19.—	Vând.	19.06
Galbeni Cump.	11.30	Vând.	11.40
Ruble Rusești Cump.	127.—	Vând.	128.—
Mărci germane Cump.	58.60	Vând.	—
Lire turcești Cump.	10.70	Vând.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100	Vând.	101.—

Nr. 9746 1901.

Publicațiune ulterioară

referitoare la înaintarea côlelor de fașione despre chiria de case pe anii: **1902, 1903, 1904.**

Fiindcă mulți dintre proprietarii de case nu și-au înaintat côlele de fașione despre chiria caselor la acest perceptorat orășănesc, de aceea îi provocăm, ca până la 18 Decembrie a. c. negrașit să le prezente la subscrisul perceptorat, de-ore-ce la din contră fașionile, ce vor lipsi, se vor face din oficiu pe speșele părții negligente.

Brașov, 9 Decembrie 1901.

2—2. Perceptoratul orășănesc.

746 — 1901.

végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirrő teszi, hogy a zernesti kir. járásbírótság 1901 évi V. 363/1 számú végzése következtében Pusztariu Iozsef brassói ügyvéd által képviselt Albina takarékos és hitel intézet brassói fiók telephelyévé Radu T. G. Anna és t. ó. tohán lakosok ellen 240 kor. s jár. erejéig 1901 évi Október hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le foglalt és 839 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. n.: ökrök, sertések, széna, nyilvános árverésen eladotnak

Mely árverésnek a zernesti kir. járásbírótság 1901-dik évi V. 363/2, számú végzése folytán 240 kor. tőkekövetelés s ennek 1901 évi Augusztus hó 16 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 85 kor. 50 fil.-ben biróilag már megállapított költségek erejéig O-Tohánbau Radu Anna, Fereian George és Bratu George házánál leendő eszköztésére 1901 évi Deczember hó 23 napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. trv.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zernesten, 1901 évi Deczember hó 1 napján.

Huszár Vilmos,
kir. bírósági végrehajtó.

Depositul fabricii de postavuri, covore și strae.

**Cele mai potrivite cadouri de Crăciun le recomand
Specialitate de Covore din lână curată
calitate foarte bună și asortiment bogat, cu
prețuri foarte ieftine.**

In urma Sesonului înaintat, vând mărfurile de lână, cu **prețuri reduse.**

Apelând la sprijinul Ob. public, sunt cu totă stima

ADOLF F. MAZANEK,
Brașov, strada Porții nr. 24.

Depositul fabricii de postavuri, covore și strae.

JACOB L. ADLER & FRATELE

societate de bancă în comandită,

Brașov.

Capital deplin versat: 800.000 Corone.

societar comanditar:

Banca comercială pestană ungară în Budapesta

(Pester Ungarische Commercialbank in Budapest.)

Capital deplin versat: 30,000.000 C. Fonduri de rezervă: 24,000.000 Cor.

Ramuri de afaceri:

- Escompte de cambii interne și externe sub condițiunile cele mai avantajos.
- Efecte de totfelul să cumpără și să vând după cursul oficios de zi.
- Losuri trase precum și alte hărții de valoare sortate se escomptează foarte coulant.
- Cupone se rescumpără liber de ori-ce proviziune.
- Monede si sorte de bani străini se cumpără și se vând in tocmă după cursul oficios de zi.
- Chècuri și accreditive se edau pe toate piețele europene și transoceanice.
- Lombarduri pe hărții de valoare se dau pe lângă interese corespunzătoare.
- Asigurări de losuri și acții, contra pierderii în cas de sortare încă se primesc. Tarifa de premii la cerere se da separat.
- Depuneri se primesc spre fructificare in formă de Con o-Curent seu per termine fixe.
- Depozite de hărții de valoare și documente spre administrare, spre păstrare și in formă închisă, se primesc pe lângă o taxă neînsemnată.
- Promese se edau pentru toate tragerile. Tragerile se revidéză gratuit.

Tote hărțile de valoare, cari conform prescrișelor militare sunt admise pentru:

Cauțiuni de căsătorii militare

le putem procura tocmai după cursul eventual de zi.
Cu privire la convertirea (schimbarea) la hărții de valoare, pentru cauțiuni de căsătorii militare deja existente in alte hărții de valoare mai sigure și mai rentabile, suntem gata a da ori-ce informațiuni, precum și a lua asupra noastră convertirea pe lângă condițiunile cele mai avantajos.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an 24 „	Pe un an 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an 4 cor.	Pe an 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoescă a serie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“